

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Hradec Králové

Inspekční zpráva

Odborné učiliště a Praktická škola, Hořice, Havlíčkova 54

Adresa: Havlíčkova 54, 508 01 Hořice

Identifikátor školy: 600 024 113

Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

Školský úřad Jičín

Termín konání orientační inspekce: 7. - 9. června 2000

Čj.	O91 497/00-4009
Signatura	oi2nt202

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Odborné učiliště a Praktická škola, Hořice, Havlíčkova 54 (dále jen OU a PrŠ Hořice nebo škola) se zabývá přípravou na povolání absolventů zvláštních škol ve třídách odborného učiliště (dále OU) a neúspěšných žáků základních škol ve třídě tříleté praktické školy se zaměřením na zednické práce nebo malířské a natěračské práce podle zájmu žáků.

V průběhu prvního ročníku si zájemci z řad žáků praktické školy mají možnost doplnit vzdělání poskytované zvláštní školou a po vykonání komisionálních zkoušek přejít do 2. ročníku OU. Pokud zájem nemají nebo ve zkouškách neobstojí, pokračují jako samostatná skupina ve třídě OU podle osnov praktické školy.

Škola má dlouholetou tradici v přípravě zedníků, čalouníků, malířů, natěračů, brašnářů a sedlářů, nově jsou zařazené obory tkalcovské práce a obuvnické práce. Pro obor tkalcovské práce se v tomto školním roce opakovaně nepodařilo přijmout zájemce.

Přehled vyučovaných oborů

Kód oboru	Název	Čj. a datum schválení MŠMT ČR	Délka studia
32-52-E/001	Brašnářské a sedlářské práce	20 160/95-24 ze 4. 8. 1995	3 roky
32-54-E/001	Obuvnické práce	24 359/95-24 z 3. 11. 1995	3 roky
33-59-E/001	Čalounické práce	20 159/95-24 ze 4. 8. 1995	3 roky
36-57-E/004	Malířské a natěračské práce	24 357/95-24 ze 4. 11. 1995	3 roky
36-67-E/001	Zednické práce	20 140/95-24 ze 7. 8. 1995	3 roky
78-61-D/001	Praktická škola tříletá	22 583/96-24 z 26. 6. 1996	3 roky

Přehled o počtu ročníků a počtu žáků školy

Ročník	Počet žáků v ročníku	Třída	Obor	Celkový počet žáků	Z toho dívek
1.	44	1 PŠ	78-61-D/001	12	1
		1 A	36-67-E/001	8	-
		1 C	36-57-E/004	12	-
		1 D	33-59-E/001	5	1
			32-54-E/001	5	-
2.	42	2 A	36-67-E/001	14	-
		2 C	36-57-E/004	14	-
		2 D	33-59-E/001	6	-
			32-52-E/001	8	1

Ročník	Počet žáků v ročníku	Třída	Obor	Celkový počet žáků	Z toho dívek
3.	37	3 A	36-67-E/001	14	-
		3 C	36-57-E/004	13	-
		3 D	33-59-E/001	10	-
Celkem	123	10		123	4

Ve škole původně určené jen pro chlapce se již 2 roky připravují na budoucí povolání i dívky. Orientační inspekce byla zaměřena na posouzení kvality OU, další součásti nebyly hodnoceny.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Teoretické předměty

V rámci inspekce bylo uskutečněno deset hospitací. Byly sledovány hodiny všech všeobecně vzdělávacích předmětů, které se v OU vyučují (český jazyk, občanská výchova, matematika a tělesná výchova), z odborných předmětů hodiny technologie (2 hospitace v oborech zednické práce a obuvnické práce) a předmět materiály (3 hospitace v oborech malířské a natěračské práce, čalounické práce a zednické práce).

Časová dotace ve výše uvedených předmětech odpovídá schváleným učebním plánům v jednotlivých učebních oborech. Vyučující mají požadavky osnov rozpracované do ročních tematických plánů jednotlivých předmětů. Kontinuita učiva mezi ročníky není důsledně sledována, některé tematické plány učitelů zajišťujících výuku v navazujících ročnících, obsahují duplicitní témata. Tematické plány nejsou zpracovány jednotnou formou. Kontrolou zápisů v třídní knize a jejich porovnáním s tematickým plánem předmětu technologie v prvním ročníku učebního oboru 36-67-E/001 zednické práce bylo zjištěno, že učivo dané osnovami, vydanými MŠMT ČR dne 7. srpna 1995 pod čj. 20 140/95-24 s platností od 1. září 1995 počínaje prvním ročníkem, není odučeno v plném rozsahu. Touto skutečností došlo k porušení § 39 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů. V ostatních předmětech byl k datu inspekce odučen odpovídající počet hodin a probíraná témata byla v souladu s tematickými plány a osnovami.

Výuka hospitovaných předmětů byla sledována u osmi vyučujících. Předmět český jazyk je zajištěn vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí, která v současné době studuje obor speciální pedagogika. Hodiny matematiky a tělesné výchovy byly vyučovány bez odborné způsobilosti, občanskou výchovu vyučují dvě učitelky, z nichž jedna má odbornou způsobilost pro školy I. cyklu doplněnou studiem speciální pedagogiky. Výuka odborných předmětů je vedena učiteli s kvalifikací v příslušném oboru (výuční list, maturitní zkouška), u dvou ze čtyř vyučujících rozšířená doplňujícím pedagogickým studiem pro mistry odborné výchovy působící v učňovských zařízeních.

Příprava učitelů na výuku spočívá zejména v přípravě fólií a kopírovaných materiálů pro žáky vzhledem k absenci učebnic pro převážnou většinu odborných předmětů. Z didaktické techniky mohou být při výuce využity zpětné projektory umístěné ve třídách, epidiaskop a videa. Videotéka je zaměřena zejména na výuku odborných předmětů a je dle finančních možností postupně rozšiřována, rovněž učitelská a žakovská knihovna jsou průběžně doplňovány novými tituly. Převažuje starší fond učebnic a učebních pomůcek, vybavení učebnicemi se

postupně inovuje. Žáci mají učebnice pro český jazyk a literaturu, občanskou výchovu a několik starších i nových učebnic pro výuku části odborných předmětů. Třídy, ve kterých probíhala výuka, měly klasické vybavení, jejich výzdoba byla většinou motivační s vitrinami různých ukázkových materiálů z daného oboru. Tělocvična s příslušným zázemím je prostorná a velmi dobře vybavená. Světelné a tepelné podmínky subjektivně pozorované při vyučování jsou na odpovídající úrovni.

Organizace výuky ve sledovaných hodinách byla účelná s jednoznačnou převahou frontálního způsobu výuky, klidným průběhem a vstřícnou atmosférou. Časové rozvržení většiny hospitovaných hodin bylo vyvážené. Tempo výuky, náročnost a množství informací byly přiměřené věku a mentálnímu postižení žáků. Metody a formy práce byly voleny vzhledem k učivu i možnostem žáků. Hospitované vyučovací jednotky měly klasickou strukturu smíšeného typu s počátečním a průběžným orientačním opakováním učiva frontálním nebo individuálním způsobem. Převládala metoda expoziční s využitím spolupráce žáků při řízených rozhovorech, které vyučující svými dotazy aktivizovali a vyzývali k přemýšlení. Probírané učivo bylo prezentováno věcně správně a srozumitelně. Ve většině hodin byla věnována pozornost přesným a hlasitým odpovědím žáků. Pokyny vyučujících byly jasné a přehledné. Žáci byli při společné práci pozorní, u tabule i při samostatné práci do sešitů byla vyučujícími prováděna kontrola jejich písemných zápisů. Zaznamenána byla individuální péče i diferencované zadávání práce, aktualizace učiva, využití životních zkušeností žáků a mezipředmětových vztahů. Pracovní tempo bylo přiměřené, vyučovací čas byl využit efektivně. Velká pozornost byla ze strany vyučujících věnována procvičování, fixaci a korekci učiva na základě důsledně uplatňované zpětné vazby. Ve většině hodin byl věnován čas závěrečnému hodnocení a shrnutí. Didaktické zásady byly respektovány. Žáci mají vypěstovány dobré pracovní návyky. Didaktická technika při výuce byla využita ve dvou hodinách.

Úvodní i průběžná motivace prolínala u většiny vyučujících celou výukou, učitelé žáky průběžně motivovali pozitivním hodnocením a pochvalou. Oceňována byla i snaha výukově nejslabších žáků a každé zlepšení jejich výkonu. V jedné z hodin byli žáci hodnoceni bodovým systémem. Klasifikace se objevovala v menší míře, spíše jako motivující činitel. Otázky při frontálním opakování byly zaměřeny nejen na pamětné zvládnutí učiva, ale i na pochopení vztahů a souvislostí. Individuální ústní zkoušení žáků u tabule nebo písemné opakování nebylo do hodin zařazeno.

Pro vnitřní evaluaci výsledků znalostí jsou zadávány žákům písemné prověrky z jednotlivých předmětů, kontrolní práce z matematiky dané osnovami, pravopisná cvičení apod. Nemají jednotnou formu, způsob a forma zadání i vyhodnocení je v kompetenci každého vyučujícího. Žáci je píšou většinou do svých sešitů, některé dle požadavků vyučujících na volné listy. Přestože písemné projevy žáků včetně sešitů jsou vyučujícími pravidelně kontrolovány a opravovány, zůstávají následně v některých opravách a sešitech ještě další chyby. Slabinou zůstává ústní i písemný projev žáků způsobený různou hloubkou mentálního postižení. Kontrolou zápisů v učňovských knížkách byla zjištěna vyhovující frekvence známek a hodnocení.

Během výuky převládá mezi vyučujícími a žáky vztah vzájemné důvěry. Ve škole jsou stanovena jasná pravidla vzájemné komunikace. Osobnost žáka je vyučujícími respektována. Projevy nežádoucího chování byly ihned vhodným způsobem usměrňovány, žáci jsou vychováváni k toleranci.

Na základě pozorování při uskutečněných hospitacích jsou plánování, příprava výuky a materiální podmínky hodnoceny jako dobré. Personální podmínky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Úroveň kvality vzdělávání ve sledovaných předmětech je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Odborný výcvik

Řízením odborného výcviku je pověřen zástupce ředitele pro odborný výcvik.

Dílny a pracoviště všech vyučovaných oborů jsou umístěny v areálu školy. Každá dílna má skladovací prostory, kde je umístěn potřebný materiál určený ke zpracování, kancelář mistrů odborného výcviku (dále MOV) a sociální zázemí pro žáky.

Výuka oboru zednické práce je zabezpečována především produktivní činností na stavbách pod vedením zkušených mistrů odborného výcviku.

Pedagogická a odborná způsobilost MOV dle vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti je uvedena v následující tabulce.

Zařazení	vyučen	ÚSO	DPS	speciální pedagogika	studuje
ZŘ pro OV	1	1	0	0	0
MOV	10	1	0	0	0
celkem	11	2	0	0	0

ZŘ pro OV = zástupce ředitele pro odborný výcvik

MOV = mistři odborného výcviku

Hodnocení kvality vzdělávání bylo provedeno v tříletých učebních oborech 32-52-E/001 (brašnářské a sedlářské práce) a 33-59-E/001 (čalounické práce).

Ve školním roce 1999/2000 je výuka odborného výcviku tříletých učebních oborů denního studia zabezpečována v týdenních cyklech. Chybějící odborné a pedagogické vzdělání MOV vzhledem k jejich dlouhodobé praxi nemá na tomto typu školy na kvalitu a průběh výuky podstatný vliv.

Hodinová dotace odborného výcviku koresponduje s učebními plány sledovaných učebních oborů a je řádně zajištěna.

Plánování a příprava výuky u sledovaných učebních skupin je prováděna v návaznosti na schválené učební dokumenty hospitovaných oborů. Výuka odborného výcviku je připravována podle učebních osnov vydaných MŠMT ČR. Učební osnovy jsou mistry odborného výcviku rozpracovány do tematických plánů. Tematické celky jsou členěny podrobným popisem do měsíců s uvedením hodinové dotace.

Před zahájením výuky jsou připravena jednotlivá pracoviště dle stanoveného cíle výuky a je provedena kontrola stavu strojního a dalšího vybavení. Průběžně je připravován a nakupován potřebný materiál a další vybavení pro zabezpečení plnění tematických celků. Nákup materiálu a sledování zakázek pro jednotlivé obory zabezpečuje zástupce ředitele pro odborný výcvik.

Výuka byla zahajována seznámením žáků s cílem vyučovacího dne. Nejprve bylo provedeno stručné opakování pracovních a technologických postupů. Kladením jednoduchých otázek provádějí MOV kontrolu znalostí. Instruktaže k probíraným tématům a zadaným pracovním úkolům jsou prováděny srozumitelně. Žákům byla přidělena pracovní místa, jejich rozdělení a uspořádání vyhovovalo plnění zadaných úkolů.

Žáci si osvojovali základní znalosti, získané v odborných předmětech teoretického vyučování. Učili se používat pracovní pomůcky, nářadí, stroje a zařízení, manipulovat a zpracovávat různé

druhy materiálů. Výchovně vzdělávací cíle byly stanoveny tak, že spojovaly již získané teoretické a dosavadní praktické zkušenosti žáků. Dle potřeby prováděli MOV individuální instruktáže v průběhu vyučovacího dne s orientačním hodnocením. Sledovali výsledky výuky z hlediska zpracování a kvality práce. Výchova žáků byla zaměřena na důsledné a kvalitní plnění zadaných pracovních úkolů.

Při vlastní pracovní činnosti žáků prováděli MOV průběžnou kontrolu a upozorňovali žáky na chyby, kterých se dopouštějí. K motivačním prvkům patřil jejich citlivý přístup k žákům, zadávání samostatných cvičných prací, zhotovování funkčních výrobků, případně zakázek. Pro vytvoření výrobku nebo ukončení jednotlivých pracovních činností bylo zadáváno přibližné časové ohraničení. MOV sledovali výsledky výuky z hlediska zpracování a kvality odevzdané práce. Vedli žáky k osvojování základních dovedností a vychovávali je k dokonalosti při plnění jednotlivých úkolů.

Závěr učebního dne byl věnován především zhodnocení plnění cíle výuky, shrnutí a rozboru nedostatků, zopakování důležitých zásad při dodržování bezpečnosti práce. Vymezený časový úsek byl věnován dotazům žáků a celkovému zhodnocení výsledků vyučovaného dne. Výuka končila úklidem pracoviště a následnou osobní hygienou.

Žáci si vedou pracovní sešity, kde mají formou zápisů uvedeny jednoduché technologické postupy. Mistři odborného výcviku provádějí kontrolu prováděných zápisů. Úroveň vedení pracovních sešitů je velmi dobrá.

Probírané učivo svým obsahem i časovým zařazením odpovídá obsahu učebních dokumentů a časovému rozvržení učiva dle předložených tematických plánů.

MOV u hospitovaných skupin sledovali současný stav teorie a praxe v dané oblasti. V průběhu výuky bylo plně využito mezipředmětových vztahů a příkladů z praxe. Organizace výuky umožňovala žákům pracovat individuálním tempem s efektivním využíváním zadaného časového úseku.

Hodnocení bylo objektivní a vždy zdůvodněné. Při zadávání úkolů byla respektována zásada přiměřenosti. Žáci byli vedeni k sebekontrolě, sebehodnocení a odpovědnosti. Po ukončení tematických celků byly zadávány a vyhodnocovány kontrolní práce.

Komunikace mezi MOV a žáky je na velmi dobré úrovni, založená na vzájemné důvěře. Respektována je osobnost žáka a při případné diskusi je připouštěna různost názorů.

Vybavení kontrolovaných pracovišť odborného výcviku hospitovaných oborů dává možnost plnění učebních osnov v plném rozsahu. Dílny mají dostatečný počet pracovních míst a stolů. Lékárničky jsou umístěny v kanceláři MOV a obsahují základní vybavení. Jejich obsah je průběžně doplňován. Dle § 38a odst. 1 h zákona 29/1984 Sb., o soustavě základních škol a středních škol, v platném znění, je součástí povinné dokumentace Kniha úrazů. Ta je umístěna v lékárnkách a formou stručných zápisů jsou zaznamenány a vedeny informace o případných úrazech žáků. V zápisech není uvedeno konkrétní místo poranění žáka.

Revize přenosného nářadí, spotřebičů s pohyblivými přírady a prodlužovacích šňůr je řádně vedena na kartách. Poslední kontrola byla provedena v únoru a březnu 2000.

Pro vedení Deníků evidence odborného výcviku jsou používány dva druhy určených tiskopisů SEVT. Plnění tematických celků jednotlivými žáky je průběžně zaznamenáno. Drobné nedostatky jsou zjištěny v přepisování, přelepování a zabílení již uvedených údajů. Hodnocení je prováděno v dostatečném počtu a kontrolou několika žákovských knížek bylo zjištěno, že zápisy souhlasí s Deníky evidence odborného výcviku.

U hospitovaných skupin byla sledována kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky včetně zásad soustavnosti, základního spojení teoretických poznatků a dosavadních praktických zkušeností žáků.

Proškolování žáků v oblasti bezpečnosti práce a požární ochrany je průběžně prováděno. V zápisech nejsou zjištěny zásadní nedostatky.

Podrobný rozpis denní výuky je uveden ve vnitřní směrnici OU a PrŠ Hořice, která je součástí organizačního řádu středisek pracovního vyučování. Rozvrh pracovní doby je dodržován v souladu s § 9 odst. 2, 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 127/1997 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách. To potvrdil i rozhovor s žáky na jednotlivých pracovištích.

Předávání osobních ochranných pracovních prostředků včetně pracovních pomůcek je zabezpečováno vnitřní směrnici OU a PrŠ Hořice o jejich poskytování, vydané dne 31. března 1999. Jejich převzetí potvrzuje každý žák svým podpisem.

Odměňování žáků za produktivní činnost je prováděno na základě zpracované vnitřní směrnice OU a PrŠ Hořice pro školní rok 1999/2000.

Plánování a příprava výuky je zabezpečována na vynikající úrovni. Podmínky jsou velmi dobré vyjma podmínek personálních, které jsou vzhledem k nízké odborné a pedagogické způsobilosti mistrů odborného výcviku hodnoceny jako ještě vyhovující. Organizace, formy a metody výuky jsou hodnoceny jako velmi dobré, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou rovněž hodnoceny jako velmi dobré.

Celková úroveň výuky odborného výcviku hospitovaných učebních oborů je hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce školy není písemně zpracovaná, je však promyšlená a vychází z důkladné znalosti problematiky OU.

V oblasti pedagogické je zaměřena na zkvalitnění přístupu všech zaměstnanců k osobnosti dítěte, na prohlubování a zvyšování kvalifikace u všech zaměstnanců s jejich následným lepší finančním ohodnocením. Ředitel školy dále uvažuje o možnosti rozšířit učební nabídku o učební obor pro dívky zaměřený na pečovatelské práce. Důvodem je skutečnost, že ve městě a okolí je řada sociálních zařízení, takže dívky by měly možnost získat práci. Dalším dlouhodobým cílem je rozšíření spolupráce se speciálními zařízeními podobného typu v SRN Balí Lubeck. Ředitel rovněž usiluje o obnovení tradic sportovních her mezi speciálními školami v republice. V průběhu inspekce již proběhla první velmi zdařilá akce, turnaj speciálních škol v nohejbale za účasti 22 družstev z celé republiky.

V oblasti materiální je plánována nástavba hlavní budovy s cílem získat nové učebny pro zamýšlený obor služeb, dokončení výstavby hřiště s umělým povrchem a pokračování v rekonstrukcích dožívajících budov, a to všechno z vlastních zdrojů. Pro zlepšení podmínek je s finanční dotací plánováno v dílnách pro natěrače vybudování vzduchotechnického zařízení. Jak vyplývá z porad vedení, je učitelský sbor o koncepčních záměrech školy informován. Zaměstnanci školy měli možnost se vytvoření koncepce školy podílet. Této možnosti využili jen někteří z nich.

Písemně je zpracován Plán práce ve školním roce 1999/2000. V jednotlivých kapitolách se zabývá:

- organizací školního roku,

- obory, počty učňů, pedagogickými pracovníky,
- vytýčením hlavních cílů a úkolů školy s důrazem na plnění základních etických a společenských norem,
- konkretizací úkolů, za které zodpovídají třídní učitelé, vedoucí odborného výcviku, zástupci ředitele.

Jsou zřízeny metodické komise jednotlivých oborů s jmenovitě určenými zodpovědnými pracovníky. Scházejí se dle potřeby, nejméně však čtyřikrát ročně. Z jednání jsou pořizovány a zakládány stručné zápisy. Součástí plánu metodických komisí je zpracovaný návrh exkurzí pro jednotlivé učební obory.

Dále je vypracován plán porad a některých důležitých akcí. Z něho vyplývá zjištění, že jednou měsíčně se ve škole pravidelně konají porady zaměřené na speciálně pedagogickou problematiku. Jejich cílem je zkvalitnění spolupráce mezi jednotlivými úseky. Tyto porady vede ředitel školy.

Plán výchovného poradce je zpracován neformálně, stručně. Kromě plánu byly inspekci předloženy výstižné zápisy o jednáních, které výchovný poradce v případě potřeby vede.

Součástí plánu práce je plán práce protidrogového preventisty zaměřený na pedagogické pracovníky, žáky a jejich rodiče.

V učebním plánu je využito možnosti vyučování nepovinných předmětů. V 1. ročníku je ve všech učebních oborech vyučována jako nepovinný předmět matematika, ve 2. a 3. ročníku předmět výchova k rodičovství. Jako nepovinný předmět je zapisován i kurz doplnění vzdělání poskytovaného zvláštní školou, který organizuje OU. V kurzu vyučují učitelé Zvláštní školy Hořice, OU je platí. Závěrečné zkoušky jsou vykonávány ve Zvláštní škole.

Krátkodobé plány se ve škole nezpracovávají, krátkodobé plánování je plně nahrazeno systémem porad vedení. Konají se pravidelně po 14 dnech, účastní se jich všichni vedoucí úseků, kteří získané informace následně přenášejí dále.

Operativní řízení je zabezpečeno denním kontaktem ředitele školy se zástupci.

Plánování je promyšlené, ucelené, neformální a funkční. Je hodnoceno jako vynikající.

Organizování

Organizační uspořádání školy zachycuje kvalitně zpracovaný Organizační a provozní řád školy. Je rozpracován do čtrnácti bodů a sedmi příloh a obsahuje veškerá organizační ustanovení týkající se organizace všech úseků školy. Součástí je organizační struktura školy. Z ní vyplývá, že ředitel školy přímo řídí a kontroluje pět organizačních úseků: teoretické vyučování, praktické vyučování, výchovu mimo vyučování, školní stravování a úsek ekonomický a provozní. Každý úsek má svého vedoucího, ti řídí a kontrolují pracovníky svého úseku.

Organizační řád dále vymezuje základní práva a povinnosti školy a stanovuje odvolací místa proti rozhodnutí ředitele. Jednoznačně určuje zastupování ředitele a ostatních vedoucích pracovníků v době jejich nepřítomnosti na pracovišti.

Kompetence pracovníků jsou jasně vymezeny v jejich písemně zpracovaných pracovních náplních. V každé pracovní náplni je stanoveno, kdo pracovníka řídí, co zabezpečuje, s kým spolupracuje a za co odpovídá. U vedoucích pracovníků přesně vymezuje oblasti kontroly. Řádně podepsané pracovní náplně jsou součástí personální dokumentace každého zaměstnance.

Pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení vydaný MŠMT ČR pod čj. 16969/96-

42 ze dne 15. dubna 1996 je doplněn zvláštními ustanoveními vztahujícími se blíže k podmínkám pracovišť školy a jeho zaměstnancům. Poslední úprava tohoto dokumentu je v platnosti od 31. června 1999.

Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy, je propracovaná a funkční.

Z povinné dokumentace stanovené dle § 38a zákona 29/1984 Sb., o soustavě základních škol a středních škol, v platném znění, byly kontrolovány:

- rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 30 322/98-21 z 9. listopadu 1998,
- třídní knihy,
- katalogy,
- katalogové listy žáků - vedené pečlivě, kvalitně, se stručnými záznamy třídních učitelů zaměřenými na vývoj každého žáka v průběhu docházky do školy,
- osobní dokumentace žáků s postižením - obsahuje mimo jiné kopie vysvědčení o ukončení kurzu vzdělání poskytovaného zvláštní školou, žádosti zákonných zástupců o umožnění rozdílových zkoušek pro přijetí žáků do 2. ročníku OU, posudky pro Policii České republiky, dopisy rodičům, oznámení o kázeňských opatřeních, výzvy rodičům k lepší spolupráci apod.,
- knihy úrazů,
- záznamy z pedagogických rad,
- personální dokumentace,
- protokoly a záznamy o provedených kontrolách.

Dokumentace je pečlivě vedena na předepsaných tiskopisech.

Osobní data jsou řádně zabezpečena proti zneužití. Údaje o zaměstnancích školy jsou uloženy v uzamčené skříni v ředitelně školy, údaje o žácích má každý třídní učitel uzamčené ve sborovně ve stole.

Zákonní zástupci jsou o výsledcích práce svých dětí průběžně informováni prostřednictvím žákovských knížek. Třídní učitelé žákovské knížky kontrolují a v případě, že nejsou pravidelně podepisovány, vyzývají dopisem rodiče k lepší spolupráci. Dvakrát ročně, v listopadu a v dubnu, se konají třídní schůzky. Pokud se rodiče nezúčastní, je jim prospěch jejich dětí sdělen písemnou formou. Veškeré potřebné informace rodičům poskytuje škola včas a úplně. Značná pozornost je věnována spolupráci školy a rodiny při výchově žáků. Svědčí o tom dopis, kterým jsou rodiče vyzýváni ke spolupráci v záležitostech, které by mohly ohrozit proces výchovy a vzdělávání. V dopise se mimo jiné uvádí: „Cílem školy je vychovat žáka v řádného občana, který respektuje zákony této země i obecné lidské zákony slušnosti, aby mohl jako kvalifikovaný řemeslník plně využít svých dovedností a užít poctivou práci sebe i svou budoucí rodinu“. Dopis je podepsaný zákonným zástupcem každého žáka a je součástí osobní dokumentace.

Letos předčasně ukončili studium 4 žáci na vlastní žádost, zejména ze zdravotních důvodů. Případná závažná provinění žáků jsou projednávána se zákonnými zástupci, podle závažnosti problému jsou žáci přerazeni do jiného učebního oboru (například při krádežích v učebním oboru malířské a natěračské práce), nebo podmíněně vyloučeni. Vyloučen ze školy nebyl nikdo.

Na veřejnosti se škola prezentuje prostřednictvím Dne otevřených dveří. Je navázána spolupráce s tiskem (Noviny Jičínska), dále s Městským úřadem Hořice, spočívající v pomoci městu při údržbě a opravách komunikací a staveb. Škola rovněž spolupracuje s Ústavem

sociální péče pro tělesně postižené v Hořicích. Žáci školy jsou zapojeni do pomoci při akcích mimo ústav - pomáhají postiženým lidem při odvozu na zájezd, do divadla apod. Veřejnost je prostřednictvím inzerátů a propagačních tabulí informována o nabídkách cenově výhodných prací prováděných v rámci odborného výcviku. Každoročně je zpracováván propagační materiál s nabídkou učebních míst, který je rozesílán nad rámec kraje. Důsledkem je skutečnost, že školu navštěvují žáci i ze severních a středních Čech.

Výroční zpráva o činnosti školy je zpracována, obsahuje údaje požadované § 17e odst. 2 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Je velice stručná a je její nevýhodou, že v této podobě nemůže sloužit jako jeden z propagačních materiálů školy.

Rozhodnutí vydávaná ředitelem jsou jednoznačná, konkrétní, adresná a včasná. Podněty a připomínky partnerů jsou využívány.

Oblast organizování je příkladná, je hodnocena jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní řízení je popsáno na straně 8 inspekční zprávy.

Při vedení lidí užívají vedoucí pracovníci demokratický styl řízení. Vztahy mezi zaměstnanci jsou dobré, vedení klade důraz na spolupráci mezi jednotlivými úseky, cílem je klid a spokojenost pracovníků.

Tvořivost a iniciativa pracovníků by podle vyjádření ředitele mohla být větší. Ve škole po několika personálních změnách na místech zástupců ředitele všechno dobře funguje a z toho vyplývá určitá laxnost. Velice kreativní úsek je úsek výchovy mimo vyučování, který se vyznačuje aktivním přístupem organizačně schopných zaměstnanců.

Pedagogické rady jsou nahrazeny pravidelnými měsíčními poradami, které jsou uskutečňovány podle ročního plánu školy. Z jednání jsou pořizovány zápisy. Obsahem porad je řešení pedagogických problémů, klasifikace žáků a v neposlední řadě velmi potřebné vzdělávání pedagogických pracovníků v oboru speciální pedagogiky, které zabezpečuje ředitel školy.

Ten rovněž požádal firmu MBA KONZULT Brno o průzkum se zaměřením na využití lidských zdrojů s cílem zkvalitnění práce a rozvoje OU. Všichni zaměstnanci vyplnili anonymní dotazníky pro získání výchozí analýzy stavu interpersonálních vztahů mezi pracovníky, pracovníky a žáky, pracovníky a vedením. Po zpracování výchozího stavu bude pokračovat spolupráce v oblastech, které je nutno posílit a zlepšovat.

Pro začínajícího učitele je určen uvádějící učitel, odpovědnost za tuto oblast má zástupce ředitele pro teoretické vyučování.

Je vytvořen vnitřní platový předpis se stanovenou výší příplatků za vedení, zvláštních příplatků a příplatků za práci třídního učitele. Jeho součástí jsou pravidla a podmínky přiznání osobního příplatku. U pedagogických pracovníků se hodnotí:

- osobní iniciativa, ochota, důslednost nad rámec osobních povinností,
- úroveň výchovně vzdělávacího procesu,
- aktivní zájem o osobnost učně, schopnost být vzorem,
- osobní angažovanost směrem ke škole,
- zájem o sebevzdělání.

U nepedagogických pracovníků se hodnotí:

- zvyšování kvalifikace,
- dovednost ve využívání počítačové techniky,
- úplnost, přehlednost a správnost zpracovávané agendy,
- osobní iniciativa a ochota nad rámec základních pracovních dovedností.

Vedoucí jednotlivých úseků předkládají a zdůvodňují návrhy řediteli, ten s konečnou platností rozhoduje.

Pravidelné sebehodnocení školy je prováděno na poradách vedení Povinností vedoucích úseků je vzniklé problémy projednat s lidmi, aby došlo k potřebné nápravě.

Odměny za mimořádnou práci nad rámec pracovního úvazku jsou vypláceny v nejbližším možném termínu, odměny za podíl na zlepšeném hospodářském výsledku dvakrát ročně.

Vedení a motivování pracovníků je hodnoceno jako vynikající.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře vyplývá z Organizačního a provozního řádu školy, kde jsou přesně vymezeny kompetence pracovníků pověřených kontrolní činností. Zástupce ředitele pro teoretické vyučování je pověřen kontrolou vyučujících všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů. Zástupce ředitele pro praktické vyučování kontroluje vyučující odborné výchovy a mistry odborného výcviku. Vedoucí vychovatel provádí kontrolu vychovatelů a pomocných vychovatelů, vedoucí školní jídelny kontrolu kuchařek a pomocné kuchařky. Kontrolou všeobecné účetní, mzdové účetní, školníka, topiče a uklízeček je pověřena ekonomka školy.

Kontrola výchovně vzdělávacího procesu je prováděna především formou hospitační činnosti a formou kontroly pedagogické dokumentace. Její součástí je rovněž kontrola práce předmětových komisí, práce výchovného poradce, protidrogového koordinátora a třídních učitelů.

Ředitel hospitace neprovádí, jeho kontrolní činnost je součástí operativního řízení. Hospitace provádějí zástupci ředitele. V průběhu inspekce byla navštívena společně se zástupcem ředitele školy pro teoretické vyučování jedna vyučovací hodina. Rozbor hodiny, kterému předcházela rozhovor s vyučujícím o struktuře hodiny před samotnou hospitací, měl motivační charakter s vyzdvihnutím pozitiv i označením nedostatků. Hospitační záznamy (v letošním školním roce provedeno celkem 12 hospitací) obsahují dílčí poznatky a závěry, se kterými jsou vyučující seznámeni.

Ze všech dalších prováděných kontrol jsou projednány závěry a jsou přijata příslušná opatření. Prokazatelně se tak děje formou dodatků k dokumentům školy.

Kontrolní mechanismy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Celkově je kvalita řízení hodnocena jako příkladná, vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení pod čj. 30 322/98-21 ze dne 9. 11. 1998,
- Plán práce školy ve školním roce 1999/2000 ze srpna 1999,

- Plán práce protidrogového preventisty (bez data),
- Projekt minimálního preventivního programu na školní rok 2000/2001 (dlouhodobý plán prevence začátkem roku 2000 rozpracovaný na roky 2000 a 2001),
- Vnitřní platový předpis z ledna 1999,
- pracovní náplně zaměstnanců školy,
- učební osnovy všech vyučovaných oborů (viz přehled oborů na straně 2 inspekční zprávy),
- deníky evidence odborného výcviku všech vyučovaných učebních oborů,
- revizní karty přenosného elektrického nářadí z února a března 2000,
- doklady o proškolení žáků v oblasti bezpečnosti práce a požární ochrany,
- vnitřní směrnice o poskytování osobních ochranných pomůcek OU a PrŠ Hořice ze dne 31. 3. 1999,
- vnitřní směrnice o odměňování žáků za produktivní práci OU a PrŠ Hořice,
- povinná dokumentace školy vyjmenovaná na straně 9 inspekční zprávy,
- podkladová inspekční dokumentace pro ředitele školy.

ZÁVĚR

Odborné učiliště a Praktická škola, Hořice, Havlíčkova 54, zabezpečuje výchovně vzdělávací proces skupiny žáků, kteří:

- 1. absolvovali úspěšně zvláštní školu,*
- 2. neukončili úspěšně zvláštní školu či vyšli z nižšího než 9. ročníku zvláštní školy,*
- 3. neukončili úspěšně základní školu či vyšli z nižšího než 9. ročníku základní školy.*

Na základě zjištěných údajů inspekce konstatuje, že škola plní svoji výchovně vzdělávací funkci nadstandardním způsobem.

Výrazná pozitiva:

- *promyšlené koncepční záměry rozvoje školy,*
- *funkční systém plánování,*
- *příkladně zpracovaný organizační řád, propracovaná organizační struktura školy,*
- *spolupráce vedení školy s firmou MBA KONZULT Brno s cílem maximálně vylepšit práci ve všech oblastech,*
- *kvalitní kritéria pro přidělování nenárokových složek platu.*
- *velmi dobré materiální zabezpečení teoretické i praktické výuky,*
- *vzorově vedená osobní dokumentace žáků,*
- *citlivý přístup pedagogických pracovníků k žákům, velmi dobrá úroveň komunikace mezi vedením školy a učiteli, učiteli a žáky a mezi žáky navzájem,*
- *důsledné a kvalitní plnění zadaných pracovních úkolů při odborném výcviku,*
- *důraz na výchovu žáků s cílem vychovat řádné občany,*
- *prezentace školy na veřejnosti zejména prostřednictvím kvalitní produktivní činnosti pro občany a organizace z Hořic a okolí.*

Negativa:

- *chybějící odborná a pedagogická způsobilost části pedagogického sboru,*

Doporučení inspekce k další činnosti školy:

- *pro zásadní zkvalitnění hygienických podmínek výuky v dílnách učebního oboru natěrač uskutečnit ve spolupráci se zřizovatelem realizaci vzduchotechnického zařízení dle projektu,*
- *do knihy úrazů uvádět konkrétní místo poranění žáka.*

Jednotlivé oblasti práce školy jsou vcelku vyrovnané.

Nejlepších výsledků je dosahováno v řídicí práci, která je hodnocena jako vynikající.

Materiální podmínky pro práci školy jsou velmi dobré, určité rezervy byly podobně jako v dalších školách stejného typu zjištěny v oblasti personálního zabezpečení výuky, kde části učitelů i mistrů odborného výcviku chybí požadovaná pedagogická a odborná způsobilost. Kladně je hodnocen přístup vyučujících k žákům.

Pozitivně lze hodnotit organizaci odborného výcviku, která je pro odlišnost vyučovaných oborů velmi náročná. Snahou vedení je v maximální míře provádět odborný výcvik především na zakázkách pro veřejnost. Tím jsou žáci od prvopočátku vedeni k odpovědnému zpracování a předávání odevzdané práce.

Efektivnost užívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu je na základě dílčích zjištění v souladu se způsobem určení.

Od komplexní inspekce, provedené ve škole v lednu 1996, došlo k prokazatelnému zlepšení v oblasti materiálního vybavení, úroveň výchovně vzdělávacího procesu zůstává na velmi dobré úrovni, problémy s neodpovídající kvalifikovaností pedagogických pracovníků, zvláště mistrů odborného výcviku, přetrvávají.

Celkově je práce školy hodnocena jako velmi dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Nosková	V. Nosková v. r.
Členové týmu	Mgr. Jaroslav Kadlec	J. Kadlec v. r.
	PaedDr. Markéta Stuchlíková	M. Stuchlíková v. r.

V Hradci Králové dne 28. června 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. června 2000

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Jiří Kopecký

J. Kopecký v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	14. července 2000	091 552/00-4009
Zřizovatel	14. července 2000	091 553/00-4009

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly zaslány.